

1. juni 2018

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@lf.dk
F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Den danske foder- og fødevarerindustri

Den danske foder- og fødevarerindustri består af virksomheder der har specialiseret sig indenfor produkter der indgår direkte i fødevarer, i produktionsleddet af landbrugs- og fødevarer eller i biprodukterne¹. Produktionen af ingredienser foregår i tæt samarbejde med den resterende danske fødevarerindustri.

Fælles for alle virksomheder er en udviklingskultur, hvor produktionen er målrettet efter at finde løsninger, som bidrager til at løse centrale udfordringer i Danmark og i særdeleshed i et internationalt perspektiv.

Flere af virksomheder har målrettet produktionstankgangen efter FN's SDG-mål, som frem mod 2030 blandt andet fokuserer på globale udfordringer så som befolkningstilvækst, ressourceknaphed, klimabelastning og livsstilssygdomme².

Highlights for foder- og fødevarerindustrien:

- Omsætningen var på 46,5 mia. kr. i 2015, hvilket er 7,2 mia. kr. mere end i 2008, svarende til en stigning på 18,4 pct.
- Overskuddet var på 6,2 mia. kr. i 2015, hvilket er 2,9 mia. kr. mere end i 2008, svarende til en stigning på 86,5 pct.
- Fuldtidsbeskæftigelsen var på 10.707 personer i 2015, hvilket er 1.034 flere end i 2008, svarende til en stigning på 10,7 pct.
- 3,6 pct. af de beskæftigede har en ph.d. i foder- og fødevarerindustrien, mens den samlede andel var 0,4 pct. for det samlede danske private erhvervsliv. Ydermere har 4,6 pct. af de ansatte i foder- og fødevarerindustrien en forskeruddannelse, hvilket inkluderer ph.d. uddannelsen.
- Foder- og fødevarerindustrien eksporterede for 26,6 mia. kr. i 2015, hvilket er 5,2 mia. kr. mere end i 2008, svarende til en stigning på 24,2 pct. Eksporten fra sektoren udgjorde 4,8 pct. af den samlede eksport fra private virksomheder i 2015.

¹ Foder- og fødevarerindustrien er ikke kendetegnet ved, at have sin egen brancheafgrænsning i Dansk Branchekode. De 86 virksomheder i 2015 som indgår i denne analyse inkluderer alene økonomisk aktive selskaber med et selvstændigt CVR-nummer, som udelukkende beskæftiger sig med produktionen af ingredienser og enzymer. Virksomheder der som led i deres aktiviteter producerer ingredienser samt andre varer under samme CVR-nummer indgår således ikke i denne analyse.

² SDG: Sustainable Development Goals.

Den danske foder- og fødevarerindustri er en central del af den danske fødevarerklæde. I dette notat præsenteres en række nøgletal for foder- og fødevarerindustrien, samt udviklingen i disse nøgletal i perioden fra 2008 til 2015 sammenholdt med de øvrige dele af det danske erhvervsliv.

Økonomiske nøgletal for foder- og fødevarerindustrien

Foder- og fødevarerindustriens omsatte for 46,5 mia. kr. i 2015...

Den danske foder- og fødevarerindustri omsatte for 46,5 mia. kr. i 2015. Finanskrisen ramte også denne sektor, hvilket gav et kortvarigt dyk i omsætningen, men siden 2010 har sektoren omsat for mindst 40 mia. kr. årligt. Flere nøgletal er rekordhøje i 2015, hvilket fremgår af tabellen nedenfor.

...mens overskuddet steg med 86,5 pct. siden 2008.

Omsætningen gav ligeledes anledning til det hidtidigt bedste resultat for sektoren samlet set, med et overskud på 6,2 mia. kr. i 2015, hvilket udgjorde en stigning på hele 86,5 pct. siden 2008.

Foder- og fødevarerindustrien er, ligesom den resterende fødevarerklæde, stærkt repræsenteret på de internationale afsætningsmarkeder, med en samlet eksport på 26,6 mia. kr. i 2015, svarende til 24,2 pct. mere end i 2008. Eksporten udgjorde dermed gennemsnitlig 57,2 pct. af den samlede omsætning i 2015, hvilket er 2,7 procentpoint højere end i 2008. Virksomhederne har dermed formået at øge væksten på eksportmarkederne i perioden efter krisen.

Foder- og fødevarerindustriens virksomheder har investeret 2,6 mia. kr. i 2015...

I 2015 var nettoinvesteringerne på 2,6 mia. kr. i sektoren, hvilket er 5,6 pct. af den samlede omsætning. Det er en relativ høj andel sammenlignet med øvrige private virksomheder. I 2008 var investeringsniveauet meget højt, da nettoinvesteringerne udgjorde 6,2 af omsætningen. Det tog foder- og fødevarerindustrien tre år, før nettoinvesteringerne oversteg dette før krise niveau. For øvrige private virksomheder udgjorde investeringerne i gennemsnit mellem 2,9 – 3,9 pct. af omsætningen i perioden 2010-2015, mens de i foder- og fødevarerindustriens virksomheder udgjorde mellem 3,1 og 6,0 pct. af omsætningen.

10.707 personer er beskæftigede i foder- og fødevarerindustriens sektor

Virksomhederne i foder- og fødevarerindustriens virksomheder skabte 10.707 fuldtidsbeskæftigede i 2015. I perioden 2008-2015 var det kun i 2014, at beskæftigelsen var marginalt højere.

Foder- og fødevarerindustriens nøgletal 2008-2015

	2008	2010	2012	2014	2015	Ændr. fra 2008-15
	mio. kr.					Pct. –
Omsætning	39.290	42.072	42.096	44.439	46.531	18,4
Overskud	3.338	4.173	5.919	6.111	6.224	86,5
Netto-investeringer	2.436	1.294	2.124	2.665	2.626	7,8
Egenkapital	24.543	29.732	32.840	34.257	35.404	44,3
Eksport	21.436	24.206	23.516	24.940	26.633	24,2
	fuldtidsbeskæftigede					
Ansatte	9.673	9.436	10.532	10.720	10.707	10,7

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

Foder- og fødevareingredienssektoren skaber vækst og viden

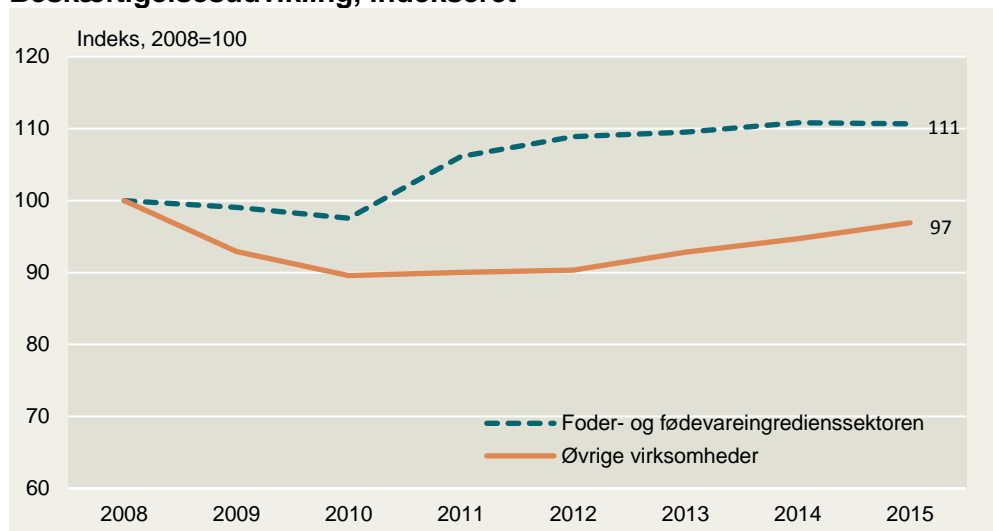
Foder- og fødevareingredienssektoren har på en række nøgletal klaret sig bedre end andre private virksomheder de seneste år. I de følgende afsnit sammenlignes udviklingen i sektorens nøgletal siden 2008 med tilsvarende nøgletal for det øvrige danske erhvervsliv.

Beskæftigelsesudviklingen i foder- og fødevareingredienssektoren er bedre end andre sektorer

Nedenstående figur viser udviklingen i fuldtidsbeskæftigelsen af det danske arbejdsmarked i perioden 2008 til 2015. Som det fremgår af figuren, var beskæftigelsen i foder- og fødevareingrediensvirksomhederne i årene efter finanskrisen aftagende, men fra 2010 og frem har beskæftigelsen i sektoren været stigende. Over hele perioden er fuldtidsbeskæftigelsen i sektoren steget med 11 pct.

Sammenlignet med de øvrige sektorer, har udviklingen i foder- og fødevareingredienssektoren imidlertid været positiv. Fuldtidsbeskæftigelsen i de øvrige private danske virksomheder er faldet med 3 pct. i perioden 2008-2015.

Beskæftigelsesudvikling, indekseret

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

Foder- og fødevareingredienssektor en er videnstung

Beskæftigelsen i foder- og fødevareingrediensvirksomhederne adskiller sig fra beskæftigelsen i det øvrige danske erhvervsliv ved at have et generelt højere gennemsnitligt uddannelsesniveau. I figuren nedenfor er samtlige beskæftigede i sektoren fordelt efter deres højeste fuldførte uddannelse sat i forhold til de resterende private virksomheder. Grafen synliggør foder- og fødevareingredienssektoren som en forskningspræget og videnstung del af det danske erhvervsliv.

4,8 pct. har en forskningsuddannelse

Det høje uddannelsesniveau understreges af, at 4,8 pct. af de beskæftigede i sektoren har en ph.d eller en anden form for forskningsuddannelse, mens andelen for alle øvrige virksomheder blot er 0,6 pct. i 2015. Den store andel af forskere synliggør sektorens store fokus på forskningsdrevet vækst og udvikling, hvilket også kan ses af den relativt høje andel af omsætningen, der går til investeringer.

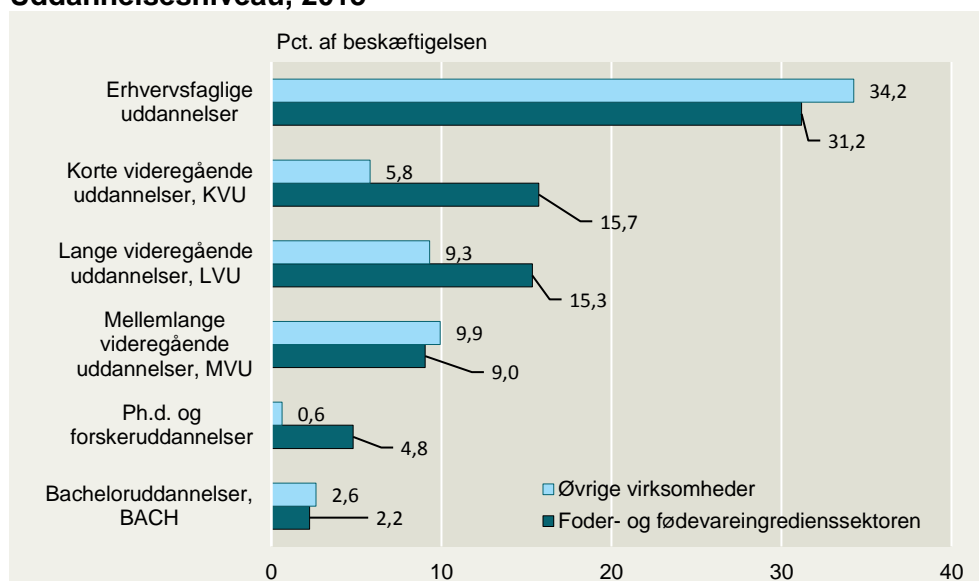
Andelen af de beskæftigede med en lang videregående uddannelse er på 15,3 pct., mens andelen for øvrige virksomheder er 9,3 pct.

Andelen af medarbejdere med mellemlange videregående uddannelser og bacheloruddannelser ligger omtrentligt på samme niveau for alle virksomheder i Danmark. Knap en tredjedel (31,2 pct.) af de beskæftigede i foder- og fødevarerindustriens virksomheder har en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er 3 procentpoint lavere end for øvrige virksomheder.

Relativt få har grundskole eller gymnasial uddannelse som højeste afsluttede uddannelse

Andelen af beskæftigede hvor den højeste afsluttede uddannelse er grundskole eller gymnasial uddannelse er relativt lav i foder- og fødevarerindustriens sektoren. Hvor en fjerdedel af de beskæftigede i øvrige danske virksomheder har en grunduddannelse som højeste færdiggjorte uddannelse, er det 13,8 pct. for virksomhederne i foder- og fødevarerindustriens virksomhederne. For de gymnasiale uddannelser er billedet nogenlunde tilsvarende, 12 pct. for øvrige virksomheder og 5,4 pct. for virksomheder i foder- og fødevarerindustriens sektoren.

Uddannelsesniveau, 2015

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

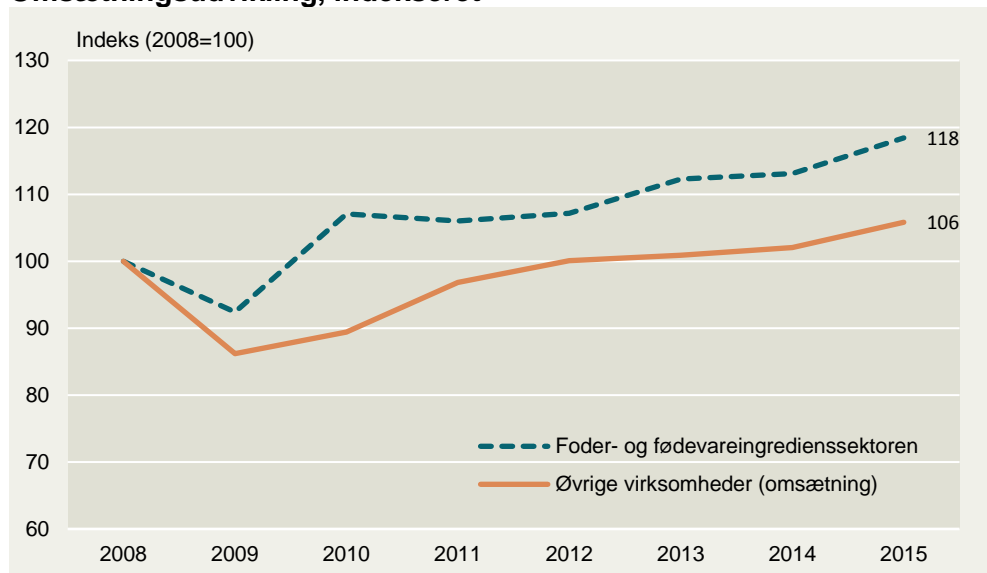
Foder- og fødevarerindustriens sektoren har vækst på både top- og bundlinjen

Omsætningsvækst på 18,2 pct. fra 2008 til 2015.

Foder- og fødevarerindustriens sektoren havde i 2015 en omsætning på 46,5 mia. kr., hvilket er 2,1 mia. kr. højere end året før og 7,2 mia. kr. højere end i 2008. Virksomhederne i denne sektor har klaret sig relativt bedre end det øvrige private erhvervsliv fra 2008 frem til 2015.

Omsætningen faldt med 14 pct. for de øvrige virksomheder fra 2008 til 2009, mens faldet var 8 pct. for foder- og fødevarerindustriens virksomhederne. Allerede i 2010 var omsætningen i foder- og fødevarerindustriens sektoren over niveauet før finanskrisen, mens det for øvrige virksomheder først var i 2012, at omsætningen tangerede før krise niveauet. I 2015 var omsætningen for foder- og fødevarerindustriens virksomhederne 18 pct. over før krise niveauet, mens det for øvrige virksomheder lå 6 pct. over.

Omsætningsudvikling, indekseret

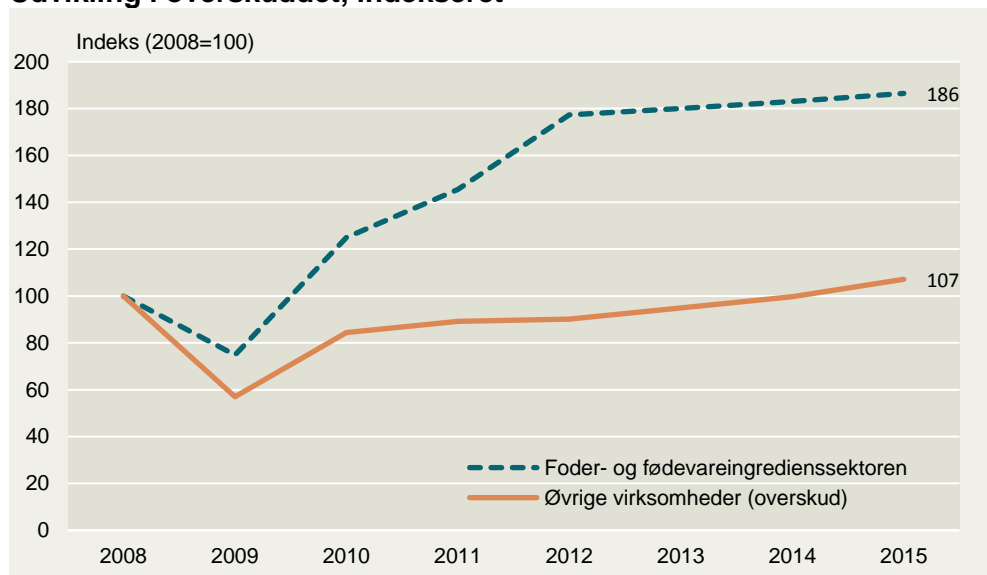

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

Overskuddet i foder- og fødevearengredienssektoren steg med 86 pct. fra 2008 til 2015

I perioden er det ikke blot topinjen der er steget, virksomhederne har samtidigt forbedret overskuddet. Når foder- og fødevearengrediensvirksomhederne sammenlignes med øvrige virksomheder er der markant forskel. Finanskrisen ramte i forskellig udstrækning alle danske virksomheder, men den efterfølgende udvikling har været vidt forskellig. Foder- og fødevearengrediensvirksomhederne havde allerede i 2010 et overskud, der lå markant over 2008-niveauet og i 2015 var overskuddet steget med 86 pct. i forhold til 2008. Til sammenligning faldt overskuddet for øvrige virksomheder med 43 pct. fra 2008 til 2009 og først i 2014 formåede det øvrige danske erhvervsliv, at tangere overskuddet fra 2008, men det var først i 2015, at overskuddet med 7 pct. lå over niveauet i 2008 for disse virksomheder.

Udvikling i overskuddet, indekseret

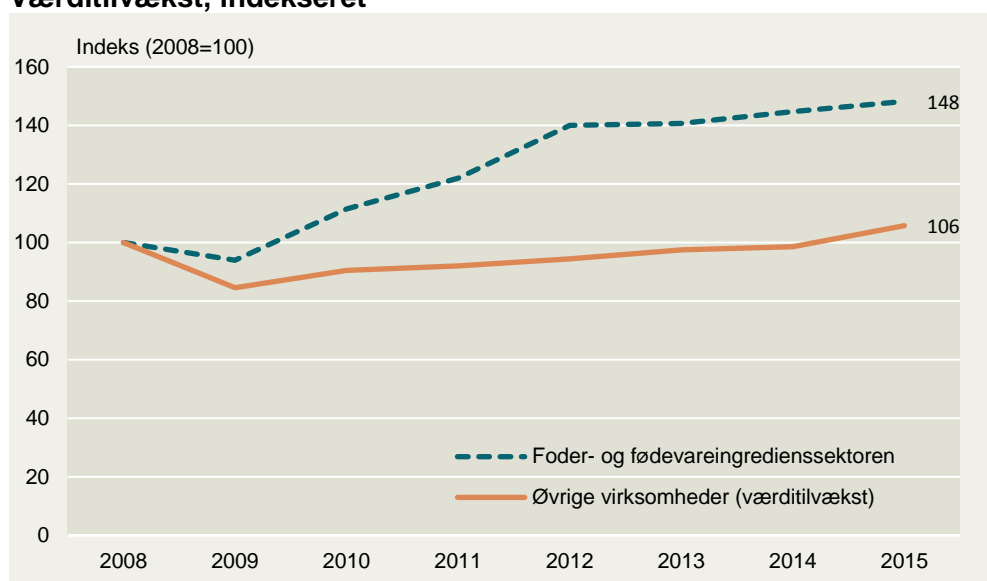

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

Foder- og fødevareingrediensvirksomhederne havde en værditilvækst på 48 pct. i perioden 2008-2015. Til sammenligning havde alle øvrige private virksomheder en vækst på 6 pct. i samme periode. Værditilvæksten udtrykker sektorens produktion, når værdien fra rå- og hjælpestoffer samt serviceydelser trækkes fra. Når disse faktorer er fratrukket produktionen fremstår sektorens bidrag fra kapitalapparatet og arbejdskraften.

I 2009 faldt værditilvæksten for alle private virksomheder, men der er stor forskel på, hvornår virksomhederne fik produceret sig ud af krisen. Ingrediens- og enzymvirksomhederne havde i 2010 en værditilvækst, der lå 11 pct. over 2008-niveau, mens det for alle øvrige virksomheder først var i 2015, at værditilvæksten lå over 2008-niveauet.

Værditilvækst, indekseret

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

Foder- og fødevareingredienssektorens eksport vokster mest

Foder- og fødevareingredienser er stærke eksportvarer

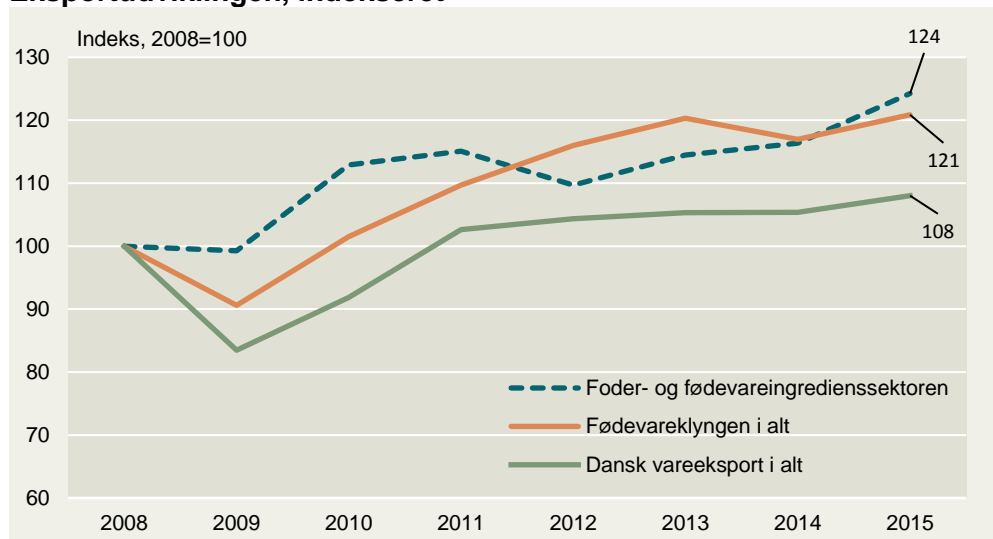
Dansk økonomi er kendetegnet ved at være *åben*, da udenrigshandelen dels er en integreret del af mange virksomheders afsætning og dels udgør en betydelig del af værdiskabelsen i landet.

Eksporten er også central for virksomhederne i foder- og fødevareingredienssektoren. Eksportvæksten var på 24 pct. fra 2008 til 2015. Eksportudviklingen i foder- og fødevareingredienssektoren har i alle årene ligget over udviklingen i forhold til de øvrige private virksomheder.

Den samlede eksport fra Foder- og fødevareingrediensvirksomhederne var på 26,6 mia. kr. i 2015. Foder- og fødevareingredienssektoren er en del af fødevareklyngen, som samlet set er meget eksportorienteret med en samlet eksportvækst på 21 pct. i samme periode.

EU aftog knap 40 pct. af eksporten fra foder- og fødevareingredienssektoren i 2015. Siden 2008 har denne andel været relativt stabil. Til sammenligning afsatte samtlige virksomheder i fødevareklyngen og alle øvrige private virksomheder i Danmark omtrentligt 60 pct. af alle varer til EU samme år.

Eksportudviklingen, indekseret

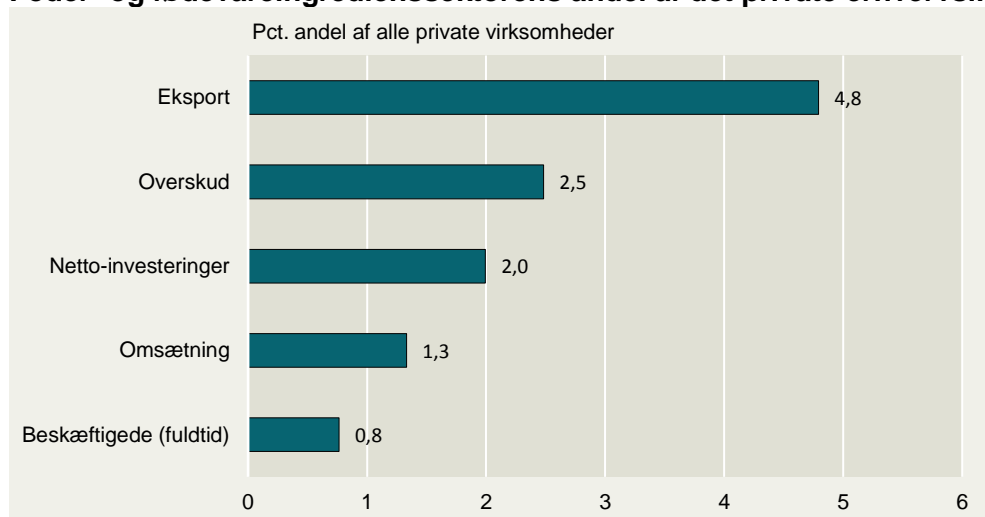

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

En lille sektor med stor betydning

I figuren nedenfor fremgår foder- og fødeveareingrediensvirksomhedernes andel af det samlede private erhvervsliv mht.: antal ansatte, omsætning, overskud, nettoinvesteringer og vareeksport. De 86 foder- og fødeveareingrediensproducerende virksomheder udgjorde i 2015 knap 0,03 pct. af de 293.000 private virksomheder i Danmark. Antalsmæssigt synes foder- og fødeveareingrediensvirksomhederne ikke af meget, men målt på nøgletal er sektoren stærkt repræsenteret med: 4,8 pct. af vareeksporten, 2,5 pct. af det samlede overskud, 2,0 pct. af nettoinvesteringerne, 1,3 pct. af den samlede omsætning og slutteligt 0,8 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i 2015.

Foder- og fødeveareingredienssektorens andel af det private erhvervsliv

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. særudtræk fra DST.

Metode:

Analysen bygger på et særudtræk fra DST: Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik (RAS) ultimo november 2008-2015 koblet med uddannelsesstatistikken i samme periode, Generel Firmastatistik (GF) 2008-2015, udenrigshandel med varer 2008-2015 (UH) og virksomheders IPR 2015.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Finn Christensen

3339 4029 fch@lf.dk